

Oppgaver for HABU med fokusområder på ulike alderstrinn

Alder	Fokusområde	Oppgaver
Innen 3 mnd.	Foreldrestøtte	<ul style="list-style-type: none"> • Individuell samtale med foreldrene
3-4 mnd.	Samspill, kommunikasjon og spiseutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere samspill og førspråklig kommunikasjon samt gi informasjon og veiledning til foreldre • Vurdere spiseutvikling (inkludert munnmotorikk) og behov for tiltak
	Medisinsk/nevrologisk og motorisk	<ul style="list-style-type: none"> • Generell vurdering samtidig med motorisk vurdering • Kontrollere rød refleks og sjekke for skjeling • TSH/fritt T4 (blodprøve) • Vurdere eventuelle søvnforstyrrelser • Informere foreldre om tannhelse og henvise til kommunal tannhelsetjeneste • Sjekke at følgende er ivaretatt <ul style="list-style-type: none"> - hjerteundersøkelse - ultralyd av hofter - oppfølging av syn og hørsel
I løpet av 1. leveår	Foreldrestøtte	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppesamling sammen med andre foreldre til barn med Down Syndrom
10-15 mnd.	Samspill, kommunikasjon, lek og spiseutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge og vurdere kommunikasjon samt gi informasjon og veiledning til foreldre • Vurdere motoriske forutsetninger for kommunikasjon, lek og spiseutvikling • Vurdere tiltak i tilfelle spisevansker • Se etter tegn til autismspekterforstyrrelse og sørge for utredning
15 mnd.	Medisinsk/nevrologisk og motorisk	<ul style="list-style-type: none"> • Generell vurdering samtidig med motorisk vurdering • Sjekke for skjeling • TSH/fritt T4 (blodprøve) • Kartlegge risiko for cøliaki (blodprøve) • Vurdere eventuelle søvnforstyrrelser • Sjekke at følgende er ivaretatt: <ul style="list-style-type: none"> - oppfølging av syn og hørsel - oppfølging av tannhelse
1 ½ -2 år	Kommunikasjon/ Foreldrestøtte	<ul style="list-style-type: none"> • Tilby AKKtiv Komlgang kurs eller tilsvarende for foreldre (diagnoseovergrepene)

3-4 år	Foreldrestøtte	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppesamling sammen med andre foreldre til barn med Down Syndrom
	Samspill, kommunikasjon, språk og lek	<ul style="list-style-type: none"> • Individuell vurdering av språk/kommunikasjon og lek • Se etter tegn til autismespekterforstyrrelse og sørge for utredning
5-6 år	Kommunikasjon og språk	<ul style="list-style-type: none"> • Bred utredning av kommunikasjon og språk samordnet med utredning av kognisjon.
	Kognisjon og psykisk helse	<ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv utredning med gradering av utviklingshemming om mulig • Se etter tegn til ADHD og autismespekterforstyrrelse og sørge for utredning
	Medisinsk/nevrologisk	<ul style="list-style-type: none"> • Generell vurdering • Vurdere eventuelle søvnforstyrrelser • Kostveiledning • Sjekke at følgende er ivaretatt: <ul style="list-style-type: none"> -oppfølging av TSH/fritt T4 og cøliaki - oppfølging av syn og hørsel
10 -12 år	Kommunikasjon og språk	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere språk og behov for kommunikativ og kognitiv støtte. Samordne med utredning av kognisjon
	Kognisjon	<ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv utredning (særlig ved usikker gradering av utviklingshemming)
	Medisinsk/nevrologisk	<ul style="list-style-type: none"> • Generell vurdering • Vurdere eventuelle søvnforstyrrelser • Kostveiledning • Informasjon om pubertetsutvikling, gynekologiske problemstillinger og prevensjon • Sjekke at følgende er ivaretatt: <ul style="list-style-type: none"> -oppfølging av TSH/fritt T4 og cøliaki - oppfølging av syn og hørsel
	Foreldrestøtte/tenårings-tema	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppesamling sammen med andre ungdommer med utviklingshemming • Gruppesamling for foreldre sammen med andre foreldre til barn med utviklingshemming

15 år	Medisinsk/nevrologisk	<ul style="list-style-type: none"> • Generell vurdering • Vurdere eventuelle søvnforstyrrelser • Kostveiledning • Sjekke at følgende er ivaretatt: <ul style="list-style-type: none"> - oppfølging av TSH/fritt T4 og cøliaki - oppfølging av syn og hørsel - oppfølging av prevensjon og gynekologiske problemstillinger
16-18 år	Foreldrestøtte/ungdoms-tema	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppesamling sammen med andre ungdommer med utviklingshemming • Gruppesamling for foreldre sammen med andre foreldre til ungdom med utviklingshemming
	Kommunikasjon, språk og kognisjon	<ul style="list-style-type: none"> • Gjøre en individuell vurdering av behovet for en ny utredning av kognisjon, kommunikasjon og språk før 18 år
	Overgang voksen	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere behovet for videre oppfølging i spesialisthelsetjenesten og sørge for henvisning og samarbeid

Tidsplan for rutinemessig oppfølging i HABU

	3-4 mnd	Første leveår	10-15 mnd	1 ½-2 år	3-4 år	5-6 år	10-12 år	15 år	16-18 år
Foreldrestøtte/gruppesamling	x ¹	x		x ²	x		x ³		x ⁴
Samspill/Kommunikasjon/lek/spiseutvikling	x		x ⁵		x ⁶	x	x		x ⁷
Motorisk vurdering	x		x						
Medisinsk/nevrologisk undersøkelse inkludert vurdering for søvnforstyrrelser	x		x			x	x	x	
TSH/fritt T4 ⁸ (blodprøver)	x		x						
Henvise til kommunal tannlege	x								
Cøliakiundersøkelse			x ⁹						
Kognisjon og adaptive ferdigheter						x ¹⁰	x		x ¹¹
Kostveiledning						x	x	x	
Pubertet, gynekologiske spørsmål og prevensjon							x	x	
Vurdere behov for videre oppfølging i spesialisthelsetjenesten									x

¹ Individuell samtale med foreldrene innen 3 mnd.

² AKKtiv Kom i gang kurs for foreldre (diagnoseovergripende)

³ Sammen med andre personer med utviklingshemming. Tilbud til både barn og foreldre

⁴ Sammen med andre personer med utviklingshemming. Tilbud til både ungdom og foreldre

⁵ Være oppmerksom på tegn til autismespekterforstyrrelse

⁶ Være oppmerksom på tegn til autismespekterforstyrrelse

⁷ Etter en individuell vurdering av behovet

⁸ Årlig undersøkelse av TSH/fritt T4 bør ivaretas av fastlegen

⁹ Cøliakiundersøkelsen skal gjennomføres årlig hvis pasienten har påvist HLA DQ2/DQ8 i blodprøve ved 15 måneder. Ellers bare på indikasjon. Fastlegen følger opp etter 15 mnd.

¹⁰ Være oppmerksom på tegn til autismespekterforstyrrelse og ADHD

¹¹ Etter en individuell vurdering av behovet